1. ПРЕЛЮДІЯ

Такі бувають часом дивні хвилі,
що, сам не знаєш звідкіля, чому,
приходять в ніч, від померків німу,
чи в день, як сонце стане в повній силі.

Далеко бачиш – в незчисленні милі,
віддихаєш, дереш на шмаття тьму
і чуєш давню радість, ту саму,
яку в щоденщини згубив ти пилі.

Горбами та низами йдуть дороги,
схвильована морських поверхня грив —
це крізь життя змагання шлях пологий.

Хоча б чоло батіг невдач порив,
не жаль, бо ступенем до перемоги
стає нам кожний, хоч невдалий, зрив.

2. РАКЕТА

Так тихо. Місяць лиш з-за хмар погляне,
порине в чорних тіней знов тенета,
гряде грязька, густа імла з бескета,
повітря є гниле, липке, погане.

Нараз крайнебо від луни багряне,
вогнем угору вистрілить ракета
і задрижить, немов тремка трепета,
мільйоном іскор в неба синь розтане.

О! Серце мріє вирватись із лона
тяжкої дійсності, із буднів ґрунту
в безкрає небо, в соколів околи.

Тут розсипатися в червоні грона,
в криваві розірватись букви бунту,
на землю не вернути вже ніколи.

3. СТАРЕ ВИНО

В холоднім сутінку сухого льоху
по стінах тиша кане зерном граду.
І п'яний, м'ятний запах винограду,
й ряди пляшок, що в сповитку із моху.

В цю кучугуру, мов у землю соху,
вбиває час плісні кошлату шпаду.
Пляшки набрякнуть у тісноті спаду
і тріскають, немов струки гороху.

Вино в пісок усякне, червінь рож
увійде в зелень мохового прута.
І ми, буває, нашої також

бажаєм дійсності розбити стіни,
дарма що, може, кинувши їх пута,
ми б розіллялись на незнані ріні.

4. ПОЖАР

Блакитну плахту неба передер
нараз, мов тишу грім, червоний серп;
мов з ран, булькоче кров огню зі щерб.
В повітрі пах припалений чабер.[24]

Даремно воду ллють з криниць й озер.
Вогонь над голови пузаті верб
підносить косу полум’я, свій герб,
як віяло з рудо-червоних пер.

Струнокою шиєю верх стін і брам
хитає в сторону праву та ліву
з жагою дикою; його жарким устам

кривавим віддиху безмежжя треба.
Та іскрами жбурляє в хмари з гніву,
що сам не може підпалити неба.

5. ДОЩ

В морях з шафіру[25] плюхкають краплини,
хлюпочуть срібні краплі в сріблі рік,
і гребінь вітру чеше їх відвік,
і сонце п’ють, мов овочі калини.

В цілунках тих ростуть дрібні цятини
у білопері хмари, літа лік;
підносять вгору свій вовнистий бік,
геть утікають від землі долини.

Та вітер вдарить в їх легкі вітрила,
та млу зморозить білогриву в воду,
на землю їх ваги вертає сила.

Нам годі побороть свою природу,
бунт вічно палить, вічно ломим крила
і знов спадаєм на землі колоду.

6. ОРЕЛ І ЛІТАК

Орел, король просторів, вдаль летів,
над полову мідь піль, синь моря лав,
над опар хмар шлях крил його дрижав.
Враз чути літака на небі спів.

На ворога вид в серці лють і гнів;
шалені перегони з ним почав,
ставав чорнішим ліс і меншим став,
аж сил нема, до літака присів.

І ми пливем крізь місяці та дні,
самітні в хвилях моря кораблі,
у промахів і сумнівів борні.

І над низи зриваємося злі,
не знаючи, що можна від землі
втекти лиш іноді – та тут на ній.

7. ОЖЕРЕДИ

І шепотом по полі рознеслося:
на обрій, мов на терези ваги,
хтось в огрядні, пузаті клав стоги
набрякле борошном, товсте колосся.

І зашуміли враз: "Ще зірвемося".
Так загуділи колоски тугі,
бо вітер за чуби гнуздав луги
і торгав горді скирти за волосся.

Бо ж краще їм, як нидіти в млині,
як гинути від жорен тяготи,
щоб вихор їх розмів по далині,

щоби метіль розвіяла осіння.
О, хто не знає ще бажань втекти
з-під млинового сірих днів каміння.

8. ЛЕЛЕКИ

Летіли понад морем раз лелеки
до вирію, до південних країв.
Гаїв, де кипариси, чувся спів,
і усміхались землі їм далекі.

Та задрижали вмить від небезпеки,
бо крила їх охляли. Жах глядів.
Та ліс удалі виріс парусів;
всі з щастя криком на вітрил смереки.

Завчасна радість, заміри невдалі,
бо судна в сторону противну мчали,
до півночі грізні дрімали скали.

Так зриви доля нам на інший шлях
зверта не раз; з розпукою в очах,
що хід їх, бачимо, в чужих руках.

9. СВІЧКА

В малій кімнаті стіни, наче руки,
тримають полохливу тишу в жмені.
Сіріють тіні просиво-зелені,
самітна свічка блимає зо скуки.

Шушукають якісь далекі звуки.
А ґнотик, в восковім їздець стремені,

свої маріння топить дивні, безіменні,
мов стеарин, блідим вогнем ошуки.

І тухне, й знов палахкотить ясніше,
хоч все заснуло, хоч у сні все дише,
хоч палить власне тіло біло-срібне,

хоч нищить ніч його все нижче й нижче
й ним темряву, мов ґудзиком, застібне.
До свічки наше серце є подібне.

10. БОЖЕВІЛЬНА РИБА

Дзюрить, дзижчить, дзюрчить, дзирчить вода,
мелодії грає на каміння флейті,
а в білих пін хвилястогривім рейді
риб щічки розцвітають з глибу дна.

Над плесо вискочила з них одна,
та, сонця колесом побита в леті,
упала вниз. Відтоді є в хвиль меті[26]
самітна та німа, хоч молода.

Поете! Чорний шлях твій, чорна скиба,
не заспокоїть сірини багонце
чужа ржа біржі, гниль коржава гриба.

І мрій снуєш срібнясте волоконце,
і вверх глядиш, мов навіжена риба,
яка побачила хоч раз вже сонце.

11. БАКЛАЖАНИ

З-за шиб проміння жмут, мов блиск омани,
осіннім усміхом з далеких лук
бренькливі мухи манить на рундук.
Мандрують хмарою дрібні прочани

й глядять очима, повними пошани,
як сиве павутиння в'є павук
й в вікні від дотиків охлялих рук
блідо-червоні спіють баклажани.[27]

На грядці ж застала осінь рання,
як ще були зелені, молоді;
тепер крізь скло читають хмар письмо.

Так наші мрії, заміри, бажання
перейдуть часто в дійсність аж тоді,
коли від себе їх відірвемо.

12. СТРАТОСФЕРА

Є світ над нами високо такий:
без бур, без туч, без хуг, без гроз, без граду,
що в літній день житам приносить зраду,
що в очі б'є квіток, неначе кий.

І не пече полудня жар палкий,
лиш тиша має там безмежну владу,
й не дасть шаліти хижому торнаду,
й мовчанням шепотить німі казки.

Однак не можна жити там нікому,
бо лютий холод палить гірш від грому
і найсильнпш крила вмить поломить.

Безбарвна сивина колотить розум.
Так і життя без бур, борні, утоми
нас тишею здавило б і морозом.

13. МЕТЕОР

– Де батьківщина, де твоя, скажи.
Якої син планети чи комети,
які твій лет міжсвітний має мети,
де перед мандрами давніш ти жив?

Міжзірний волокито та бродяго,
в безкраю безвість пущений в крутіж, —
сліпучий, ярий спижу,[28] що гориш
на вежі світу полум'яним стягом.

Незбагненний в рахунку астрономів,
уроджений в височині німій,
навіщо в низині шукаєш дому,

на власнім гробі кам'яна статує?
– Поете, не журись. Упадок мій
жар мого серця від зими врятує.

14. СОНЯШНИК

Солом'яні, руді, мутні краски
вже осінь пензлем сонця по городі
розкидує, й старій, гнилій колоді
подібні барвою стають листки.

На старість жовкнуть гарбузи тяжкі,
горох журливо хилиться та й годі.

Босоніж буйний вітер біг по броді,
ногами топче мокрими стручки.

І опустіє лан, що цвів у літі.
Зістанеш ти самітний та німий,
в блиск дивлячись, що вічно той самий.

Хай дощ, хай буря, хай зів'януть квіти,
осліпнеш, почорнієш, та глядіти
не перестанеш ти ні… ми.

15. КОДА[29]

Шумить життя журливе жовте жито,
подій хитає повні колоски.
Додолу вітер гне плоди важкі,
як спіє зерно людських мрій налите.

І провіває синє неба сито
пшеницю діл крізь зір дрібні зірки.
Змагання, мов повою колоски,
оплотом обплели землі корито.

Дорогу нам не стелять тільки рожі,
навпроти віє вітер сніговий,
на скелі пнемось гострі, непригожі.

Благословенний шляху грозовий!
Як намагатися й впадати можеш,
щасливий, друже, ти, бо ще живий.